

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Bronisław

Nazwisko: Chrzanowski

Miejsce urodzenia: Szablaki gmina Turośl pow. Kolno

Data urodzenia: 29-11-1922

Imię ojca: Piotr

Imię matki: Marianna

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Bronisław Chrzanowski (ur. w listopadzie 1922) od 1942 roku był żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ), m.in. oddziału NSZ dowodzonego przez Zbigniewa Nowaka "Halicza", a następnie (od lata 1945 do lipca 1949) żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Ostrołęka, Kolno, Łomża i Pisz. Nosił pseudonimy: "Chrzan", "Orzeł", "Ostry". W latach 1946-1949 sierżant Bronisław Chrzanowski walczył z władzami komunistycznymi w szeregach oddziału NZW pod dowództwem chor. Hieronima Rogińskiego pseudonim "Róg". Na początku 1946 r. został mianowany przez chor. "Roga" jego zastępcą w oddziale NZW. Pełnił także funkcję szefa wywiadu Komendy Powiatowej NZW krypt. "Łużyca". W okresie komunistycznej amnestii w 1947 roku nie ujawnił się i działał nadal w konspiracji. W końcu września 1947, po wyjeździe komendanta Hieronima Rogińskiego na teren woj. bydgoskiego, sierż. Bronisław Chrzanowski objął dowództwo oddziału leśnego. W kwietniu 1948 komendant okręgu XVI NZW (por. Józef Kozłowski "Las") mianował Bronisława Chrzanowskiego komendantem Komendy Powiatu krypt. "Łuków" NZW. 17 października 1948, po naradzie kierownictwa oddziału, "Ostry" zrzekł się dowództwa tej Komendy i oddziału leśnego na rzecz "Roga" (który powrócił do oddziału latem 1948) pozostając członkiem ww. Komendy i oddziału NZW. Bronisław Chrzanowski pseud. "Orzeł", "Ostry" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych, w protokołach brakowania akt i kartotekach WUBP i KW MO w Olsztynie, WUBP i KW MO w Białymstoku, PUBP w Ostrołęce, PUBP w Piszcu i PUBP w Kolnie z lat 1945-1950. Zapisano w nich między innymi, że Bronisław Chrzanowski został "zabity w akcji" grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW w dniu 13 lipca 1949 w okolicy wsi Łacha, gmina Turośl pow. Kolno (w obławie wojsk KBW i funkcjonariuszy UB na jego patrol).

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Bronisław Chrzanowski pseud. "Chrzan", "Orzeł", "Ostry" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Białymstoku i WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1947-1949 zatytułowanych "Banda >Ostrego<". Akta te (w dużej części zbiór odpisów dokumentów różnych jednostek UB i MO) dot. rozpracowania działalności i członków oddziału NZW pod dowództwem sierż. Bronisława Chrzanowskiego w latach 1947-1949. Zawierają one m.in.: charakterystykę ww. oddziału NZW, spis jego członków, wykaz akcji ww. oddziału, listę tajnych informatorów UB użytych do jego rozpracowania i ich doniesienia agenturalne, listę 25 aresztowanych w sierpniu 1949 r. współpracowników NZW, notatki służbowe, meldunki, raporty i sprawozdania funkcjonariuszy UB i MO, protokoły przesłuchań kilkunastu podejrzanych i świadków, szkice sytuacyjne zdarzeń, oryginał odezwy NZW "Bracia Polacy!" i gazetki NZW "Głos z podziemia" z grudnia 1947, wyciągi z notatek, zapisków i dokumentów NZW znalezionych przez UB we wrześniu 1948 przy zabitym żołnierzu NZW z oddziału sierż. Bronisława Chrzanowskiego - Wacławie Bawarskim pseud. "Cięty".

IPN Bi 047/1077 t. 2 (46/169).

Bronisław Chrzanowski pseud. "Chrzan", "Orzeł", "Ostry" figuruje wraz z wieloma innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Warszawie z lat 1946-1955 opracowanych i opisanych w latach 1980-ch jako "Charakterystyka Nr 64, nazwa organizacji: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe - Okręg Warszawski nr XVI". Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane w latach 1978-1989 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO/ Stołecznego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW. Kwestionariusz nr 83 w tomie 15 dotyczy Bronisława Chrzanowskiego. Zapisano w nim między innymi, iż ww. działał w NZW od 1946 roku, był szefem wywiadu NZW w komendzie powiatowej krypt. "Łużyca", a we wrześniu 1947 został mianowany przez komendanta okręgu NZW (por. Józefa Kozłowskiego "Łasa") komendantem tej jednostki NZW i dowódcą oddziału PAS (Pogotowia Akcji Specjalnej NZW).

IPN BU 0180/80 t. 1-22 (Charakterystyka nr 64 t. 15).

Bronisław Chrzanowski figuruje wraz z wieloma innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1946-1955 opracowanych i opisanych w latach 1980-ch jako "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 66 członków organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe Komenda Okręgu kryptonim >Mazowsze<". Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, zostały opracowane w latach 1981-1982 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie.

Kwestionariusz dotyczący Bronisława

IPN Bi 065/6 t. 2 (777/IV).

Chrzanowskiego zawiera m.in. zapis, iż ww. działał w NZW od lipca 1945 na terenie gminy Turośl i był tam "dowódcą bojówki NZW". Następnie Bronisław Chrzanowski został "w listopadzie 1945 r. aresztowany przez WUBP Olsztyn, ale dnia 15.01.1946 zbiegł z więzienia karno-śledczego w Olsztynie i ponownie wstąpił do organizacji NZW". Zapisano, że po tej ucieczce z aresztu UB Bronisław Chrzanowski znów "brał udział w licznych napadach zbrojnych" i "był zastępcą Rogińskiego Hieronima pseud. >Róg<".

Bronisław Chrzanowski pseud. "Chrzan", "Orzeł", "Ostry" występuje wraz z wieloma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1946-1955 opracowanych i opisanych w latach 1980-ch jako "Charakterystyka nr 29, karty na czyn i kwestionariusze osobowe członków organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe pod dowództwem Rogiński Hieronim vel Prusinowski Feliks pseudonim >Róg< (...)". Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, zostały opracowane w latach 1981-1982 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie.

IPN Bi 065/38 (817/IV).

Bronisław Chrzanowski występuje wraz z wieloma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1945-1947 opracowanych i opisanych w roku 1982 jako "Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 158". Te akta dot. członków antykomunistycznej organizacji Narodowe Siły Zbrojne - podległych Komendzie Okręgu XIII NSZ kryptonim "Kalina". Materiały te, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, zostały opracowane w roku 1982 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie.

IPN Bi 065/5 t. 2 (776/IV).